श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा एप्रिल – २०१६

कक्षा – शास्त्री-२ (SEM-4)	**प्रश्नपत्रम् – ८**	गुणाः - ७०
विषयः – साहित्यम्	**CE-248**	समयः - ३ तः ६
दिनाङ्कः – २६/४/२०१६	सन्दर्भग्रन्थः – वेणीसंहारनाटकम् (४-५-६ अङ्काः)	

	प्रथमान्वितिः -१	
प्रश्नः -१	**द्वयोः श्लोकव्याख्या विधेया ।**	०८
	(१) दत्वा द्रोणेन पार्थादभयमपि न संरक्षितः सिन्धुराजः, क्रुरं दुःशासनेऽस्मिन् हरिण इव कृतं भीमसेनेन कर्म । दुःसाध्यामप्यरीणां लघुमिव समरे पूरयित्वा प्रतिज्ञाम्, नाऽहं मन्ये सकायं कुरुकुलविमुखं दैवमेतावताऽपि ॥ (४.२) (२) प्रत्यक्षं हतबन्धूनामेतत्परिभवाग्निना । हृदयं दह्यतेऽत्यर्थं कुतो दुःखं कुतो व्यथा ॥(४.१०) (३) वृषसेनो न ते पुत्रो न मे दुःशासनोऽनुजः । त्वां बोधयामि किमहं त्वम् मां संस्थापयिष्यसि ॥(४.१४)	
प्रश्नः -२	**एकस्य सविस्तरमुत्तरं यच्छत ।**	०८
	(१) सुन्दरक-दुर्योधनयोः संवादं वर्णयत । (२) कर्णपुत्रवृषसेनस्य पराक्रमं वर्णयत ।	
प्रश्नः -३	**एका टिप्पणी कार्या ।**	०२
	(१) दुर्योधनः (२) सुन्दरकः (३) सूतः	
प्रश्नः - ४	**द्वौ प्रश्नौ एकेन वाक्येन समाधेयौ ।**	०२
	(१) कर्णपुत्रः कः ? (२) चतुर्थाङ्के कति पद्यानि सन्ति । (३) द्रोणाचार्यस्य सारथिः कः ? (४) “अपि नाम भवेन्मृत्युर्न व हन्ता वृकोदरः” उक्तिरेषा कस्य ।	
	द्वितीयान्वितिः - २	
प्रश्नः -५	**द्वयोः श्लोकव्याख्या विधेया ।**	०८
	(१) प्रत्यक्षं हतबान्धवा मम परे हन्तुं न योग्या रहः, किं वा तेन कृतेन तैरिह कृतं यन्न प्रकाश्यं रणे । एकोऽहं जगतीत्रय क्षयकरो मातः कियन्तोऽरयः, साम्यं केवलयेत्तु देवमधुना निष्पाण्डवा मेदिनी ॥ (५.९) (२) कर्णानिनदुस्मरणात् क्षुभितः शोकसागरः । वाडवेनेव शिखिना पीयते क्रोधजेन मे ॥(५.१९) (३) अप्रियाणि करोत्येष वाचा रत्सो न कर्मणा । हतभ्रातृशतो दुःखी प्रमाणैऽस्य का व्यथा ॥(५.३१)	

प्रश्नः -६	**सविस्तरमुत्तरं यच्छत ।**	०८
	(१) पञ्चमाङ्कस्य सारो विवृणुत । (२) दुर्योधनस्य प्रतिनायकात्मकं विवेचनं कुरुत ।	
प्रश्नः -७	**टिप्पणीद्वयं लिखत ।**	०४
	(१) सुन्दरकस्य सेवकत्वम् । (२) (२) कर्णवधः	
प्रश्नः -८	**पञ्चप्रश्नाः एकेन वाक्येन समाधेयाः ।**	०५
	(१) मानधनः एव कार्मुकभृत् कः ? (२) चक्रपाणिः कः ? (३) "बालस्य मे प्रकृतिदुर्ललितस्य पापः" अत्र बालः कः ? (४) पञ्चमाङ्के कति पद्यानि ? (५) दुर्योधनशब्दस्य कोऽर्थः ? (६) धृतराष्ट्र शब्दस्य सामासिकविग्रहः कः ? (७) "वाडवेनेव शिखिना पीयते" इति कस्योक्तिः ।	
	तृतीयान्वितिः - ३	
प्रश्नः -९	**द्वयोः सप्रसङ्गः व्याख्या कार्या ।**	०८
	(१) त्रस्तं विनाऽपि विषयादुरुविक्रमस्य चेतो विवेक परिमन्थरतां प्रयाति । जानामि चोद्यतगदस्य वृकोदरस्य सारं रणेषु भुजयोः परिशक्तितश्च ॥ (६.४) (२) तस्यैव देहरुधिरोक्षितपाटलाङ्गी मादाय संयति गदामपविध्य चापम् । भ्रातृप्रियेण कृतमद्य पदर्जुनेन श्रेयो ममाऽपि तदेव कृतं जयेन ॥(६.२१) (३) असमाप्तप्रतिज्ञेऽपि याते त्वयि महाभुजे । मुक्तकेश्यैव दत्तस्ते प्रियया सलिलाञ्जलिः ॥(६.३३)	
प्रश्नः -१०	**एकस्य विवरणात्मकोत्तरो देयः ।**	०८
	(१) षष्ठाङ्कस्य सारो विवृणुत । (२) वेणीसंहारस्य नाटकीयं मूल्याङ्कनं वर्णयत ।	
प्रश्नः -११	**द्वयोः टिप्पणी विधेया ।**	०४
	(१) धृतराष्ट्र-दुर्योधनसंवादः । (२) गान्धार्याः सदुपदेशः । (३) राक्षस-युधिष्ठिरसंवादः । (४) वेणीसंहारशीर्षकस्यौचित्यम् ।	

प्रश्नः -१२	पञ्चानामुत्तरो देयः ।	०५
	(१) षष्ठाङ्कप्रवेशकः कः ?	
	(२) माद्रीसुतौ कौ ?	
	(३) "क्षीरोदधेः सुमथितादिव कालकूटः"उक्तिरेषा कस्य ?	
	(४) कञ्चुकी कः ?	
	(५) किन्नाम आकाशभाषितम् ?	
	(६) षष्ठाङ्के कति श्लोकाः सन्ति ?	
	(७) नाटकान्ते कः स्तुतः ?	

***